

08.04.2019

Asia/2

§ 9 Helsingin kansainvälisten toimistojen esittely

HEL 2019-003099 T 04 03 01

Päätös

Elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi Brysselin Helsinki EU Officeen ja Pietarin Helsinki-keskuksen tilannekatsaukset.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Helsinki EU Officeen toimiston päällikkö Krista Taipale ja Helsinki-keskuksen toiminnanjohtaja Martti Huttunen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Jani Moliis, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 22781
jani.moliis(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin hallintosäännön 8 luvun 2 pykälän mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää kansainvälisiä asioita koskevista periaatteista ja seuraa niiden toteutumista.

Helsingin kaupungin strategiassa kansainvälisyys on läpileikkaava teema. Strategian monien alatavoitteiden toteutumisen edellytys on Helsingin kansainvälisen vetovoiman kasvattaminen ja globaalissa kilpailussa pärjääminen. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kokonaisvaltaista kansainvälistymistä, jonka yhtenä työkaluna toimivat kaupungin kansainväliset toimistot Brysselissä ja Pietarissa.

Helsinki EU Office, Bryssel

Helsinki EU Office perustettiin Brysseliin vuonna 1996. Toimisto on Uudenmaan, Hämeen, Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen liittojen, Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien, Helsingin yliopiston, Aalto-ylio-

08.04.2019

Asia/2

piston, Taideyliopiston, Hankenin, Metropolia- ja Laurea-ammattikorkeakoulujen sekä Suomen luonnonvarakeskuksen yhteinen toimisto. Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu liittyy Helsinki EU Officen ylläpitäjäksi 1.5.2019. Toimisto oli vuoteen 2014 asti Helsingin kaupungin hallinnoima, minkä jälkeen Uudenmaan liitosta tuli sen hallinnoija ja päärahoittaja. Toimistossa on viisi vakinaista työntekijää ja sen kokonaisbudjetti on vuonna 2019 yhteensä 550 000 euroa, josta Uudenmaan liiton osuus on 33,6 prosenttia (184 553 euroa) ja Helsingin kaupungin osuus 5,8 prosenttia (31 819 euroa). Helsingin kaupungilla keskuksen toimintaa koordinoidaan kansainvälisten asioiden yksikön toimesta.

Helsinki EU Office on väline kaupungin strategian ja kansainvälisen ja EU-toiminnan toteuttamiseen. Toimisto luo kaupungille EU:ssa vaikuttamisen mahdollisuuksia, kansainvälistä näkyvyyttä ja EU-rahoituksen kotiuttamisen edellytyksiä. Toimisto määrittelee vuositasolla kaupungin kanssa edunvalvonnalliset ja toiminnalliset kärjet, joita toteutetaan yhteistyössä EU-tasolla ja kansallisesti. Kärkien määrittelemisen taustalla on tavoite fokusoida yhteistoimintaa ja profiloida keskuksen ylläpitäjiä EU:n suuntaan strategisesti ja vaikuttavasti. Painopistealueita ovat EU:n kaupunkipolitiikka, kestävä ja älykäs liikenne, alueellisen ja sosiaalisen eriytymisen ehkäiseminen ja hallinta, ilmastonmuutokseen vastaaminen, kaupungit innovaatio- ja yritystoiminta-alustoina, EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden ja palveluiden rakentaminen ja kehittäminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, maahanmuuttoasiat sekä tutkimustoiminnan muuntaminen innovaatioiksi soveltavuuden ja kokeilujen kautta.

Helsinki EU Office vahvistaa ylläpitäjiensä EU-edunvalvontaa ja edistää niiden kansainvälistä näkyvyyttä EU-foorumeilla. Sen tehtävä on sellaisen ennakoivan tiedon välittäminen, jolla on vaikutusta kaupungin toimintaan. Toimisto välittää tietoa EU-aloitteista, EU-lainsäädännön valmistelutyöstä, EU-rahoitusohjelmien avautuvista ja Helsingin kaupungille soveltuvista rahoitushauista, ja tarjoaa koulutusta näistä aiheista ylläpitäjilleen.

Helsinki EU Officen toiminnan keskiössä on tällä hetkellä EU:n tuleva ohjelmakausi 2021-2027 sekä unionin rahoitusohjelmiin ja niiden sisältöihin vaikuttaminen Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti siten, että ne hyödyttävät kaupunkia, sen asukkaita ja yhteistyökumppaneita. Tuleva uusi Euroopan parlamentti ja nimitettävä EU:n komissio ovat keskeisiä vaikuttamisen kohteita.

Helsingin kaupungin toimeksiannot EU Officen suuntaan ovat viime vuosina liittyneet esimerkiksi kehittämishankkeiden EU-rahoitusmahdollisuuksien selvittämiseen, kaupunkipolitiikan edunvalvontatyön tukemiseen, digitaalisuuden ja vähähiilisyys edistämiseen, liikenne-

hankkeiden edistämiseen ja Helsingin kansainvälisen imagon tukemiseen Brysselissä. Vuonna 2018 Helsinki EU Office teki Helsingin kaupungille yhteensä 52 erillistä toimeksiantoa.

Helsinki EU Office järjestää vuosittain kaikille ylläpitäjäorganisaatioille EU-yhteistyöhön ja edunvalvontaan liittyvän työpajan Helsingissä. Toimisto järjestää joka syyskuu European Week of Cities and Regions -tapahtuman yhteydessä toimiston ylläpitäjille räätälöidyn kolmen päivän EU-aiheisen tapahtumakokonaisuuden Brysselissä. Helsinki EU Office tukee tarpeen mukaan kaupunkia sen Eurocities-järjestön yhteistyössä. Toimisto tarjoaa mahdollisuuden Brysselissä työskentelyyn ylläpitäjäorganisaatioidensa sellaisille työntekijöille, joille EU-asiat ovat merkittävä osa työtehtäviä.

Osana edunvalvontatyötä Helsinki EU Office on vahvistanut kohdennettua ja ennakoivaa tiedonvälitystään EU-asioista sekä aktiivisesti hakenut yhteistyössä ylläpitäjiensä kanssa näiden toiminnan ja EU-politiikan yhteisiä rajapintoja.

Helsinki-keskus (Helsinki Abroad Oy), Pietari

Helsingin Pietarin kaupunkiedustusto on perustettu vuonna 2008 ja sijaitsee Pietarin Suomi-Talossa. Edustustoa hallinnoi Helsinki Abroad Ltd Oy, joka on Helsingin kaupungin kokonaan omistama tytäryhtiö. Edustuston konsortiossa ovat mukana Uudenmaan liitto, Helsinki Business Hub ja Lahden kaupunki. Pietari-keskuksessa on töissä viisi henkilöä ja sen vuosittainen kokonaisbudjetti on 370 000 euroa, josta Helsingin suora osuus on 150 000 euroa. Helsingin maksuosuus on kasvanut muutaman viime vuoden aikana Tampereen ja Kotkan kaupunkien jättäytyttyä pois konsortiosta. Helsingin kaupungilla keskuksen toimintaa koordinoidaan kansainvälisten asioiden yksikön toimesta.

Helsinki-keskus tukee kaupunkistrategian linjausta ”kaupunkisuhteita venäläisiin kaupunkeihin vahvistetaan.” Vuodesta 2015 keskuksen toiminnan painopisteet ovat olleet konsortiotuimijoiden elinkeinopolitiikan tukeminen ja invest-in-toiminta. Vuonna 2019 painopisteisiin on lisätty osaajien houkuttelu.

Maantieteellisesti toiminnassa priorisoidaan kaupunkisuhteita Pietarin ja Moskovan kanssa. Muiden venäläisten kaupunkien kanssa yhteistyötä tehdään korkeintaan satunnaisesti. Moskovan kanssa allekirjoitettiin uusi nelivuotinen yhteistyösopimus pormestari Vapaavuoren vierailun yhteydessä vuonna 2018. Sopimuksen painopistealueita ovat elinkeinokehitys ja start-upit, koulutuksen digitalisaatio, matkailu, kaupunkiympäristö ja älyliikenne.

Pietarin kanssa vastaavanlainen sopimus on tarkoitus allekirjoittaa vuoden 2019 lopulla, ja siinä on tavoitteena korostaa elinkeinokehitystä, yhteistyötä kulttuurin (erit. lastenkulttuuri), kirjastojen ja terveystilakunnan saralla, kaupunkisuunnittelua, kaupunkiympäristön suojelua sekä matkailua.

Helsinki-keskus tukee Helsingin kaupunkia kaupunkisopimusten toimenpiteissä erityisesti elinkeinotapahtumien, osajien ja työvoiman houkuttelun sekä invest-in-toiminnan osalta. Helsinki-keskus tukee myös niiden toimenpiteiden toteutusta, jotka eivät ole suoraan sen painopisteinä, esimerkiksi yhteistyön lisäämistä kiertotalouden saralla.

Helsinki-keskus tukee delegaatioiden vierailuja Helsingistä Venäjälle ja toisin päin. Venäjä-yhteistyössä molempinpuolisten vierailuiden merkitys on suuri, erityisesti pormestarien väliset tapaamiset, joita on tavoitteena järjestää vuosittain. Helsingin pormestari tapasi Moskovan pormestari Sergey Sobyeninin toukokuussa 2018 Moskovassa. Pietarin kuvernöörin ja kaupunginjohtaja Jussi Pajusen edellinen tapaaminen oli Helsingissä huhtikuussa 2016. Kaupunginjohtaja Pajunen vieraili edellisen kerran Pietarissa 2015 ja Moskovassa 2010.

Venäjälle suuntautuvien yritysdelegaatioiden osalta Helsinki-keskus työskentelee tiiviisti yhdessä Business Finlandin ja Suomalais-Venäläisen kauppakamarin kanssa, joiden painopisteenä on suomalaisten yritysten viennin edistäminen. Viimeaikaisia Moskovaan ja Pietariin kohdistuvia yritysdelegaatioita on järjestetty muun muassa kiertotalouden, korjausrakentamisen ja koulutuksen aloilla. Keskus järjestää yhdessä kaupungin kanssa venäläisten toimittajaryhmien vierailuita Helsinkiin. Vuonna 2018 toimittaja kävi tutustumassa muun muassa Oodi-kirjastoon, Helsinki Startup Dayhin sekä vanhojen teollisuusrakennusten uusiokäyttöön.

Helsinki-keskus on ollut kahtena viime vuonna osallisena kymmenen venäläisen kasvuyrityksen sijoittumisessa Helsinkiin, ja on mukana meneillään olevissa neuvotteluissa viidentoista yrityksen kanssa. Helsinki-keskuksella on hyvät edellytykset tukea menestyksekkäästi kaupungin tavoitetta saada lisää osaavaa työvoimaa Helsinkiin. Venäjä on yksi potentiaalisimpia osajien lähteitä helsinkiläisille yrityksille. Keskuksella on hyvät kontaktit Pietarin alueen korkeakoulujen yrityskehittämöihin ja teknologiapuistoihin.

Venäjän talouspoliittiseen tilanteeseen liittyy jännitteitä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia kaupungin taloudelle. Helsinki-keskus seuraa Venäjän talouden sekä Moskovan ja Pietarin kaupunkipolitiikan kehittymistä ja raportoi kaupunkiorganisaatioille tulevaisuuden näkymistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

08.04.2019

Asia/2

Paikallinen läsnäolo Pietarissa mahdollistaa paremman seurannan kuin olisi mahdollista pelkästään Helsingistä käsin.

Elinkeinojaoston kokouksessa asiaa esittelevät Helsinki EU Officen toimiston päällikkö Krista Taipale ja Helsinki-keskuksen toiminnanjohtaja Martti Huttunen.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Jani Moliis, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 22781
jani.moliis(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566